

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน สำหรับนักศึกษาพยาบาลที่มีคุณภาพ เชื่อมต่อได้ พร้อมทั้งสร้างคู่มือการใช้แบบวัดและประเมินแบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานและคู่มือจากผู้ประเมินแบบวัด โดยใช้ประชากรผู้ประเมินเป็นอาจารย์นิเทศก์ที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษามหาวิทยาลัยในวิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล จากวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข และประชากรผู้ถูกประเมินเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น (หลักสูตรปรับปรุง 2535) จากวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้ประเมิน เป็นอาจารย์นิเทศก์ การปฏิบัติงานของนักศึกษามหาวิทยาลัยในวิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล ครั้งละ 1 คน รวม 3 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้ถูกประเมิน เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น (หลักสูตรปรับปรุง 2535) วิทยาลัยพยาบาลสุรพลีศรี ประสงค์ อุบลราชธานี ที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในวิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล บนหอผู้ป่วย ศัลยกรรม โรงพยาบาลศูนย์สุรพลีศรี ประสงค์ อุบลราชธานี ภาควิชาการศึกษาศึกษา 3 ปีการศึกษา 2535 จำนวน 27 คน กลุ่มตัวอย่างผู้ประเมินแบบวัดและคู่มือการใช้แบบวัดเป็นอาจารย์นิเทศก์ ที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษามหาวิทยาลัยในวิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล ของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข รวมจำนวน 32 คน

แบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดการวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ซึ่งอิงประสบการณ์การปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ความหมายของการพยาบาลพื้นฐาน และลักษณะวิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาลของหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น (หลักสูตรปรับปรุง 2535) ประกอบด้วยแบบวัดจำนวน 7 ฉบับ ใช้ประเมินนักศึกษาเป็นรายบุคคล ได้แก่ (1) แบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาล

พื้นฐาน เรื่อง การอาบน้ำผู้ป่วยที่ล้มบูรณ์แบบบนเตียง เป็นแบบสังเกตุการแสดงพฤติกรรม การอาบน้ำผู้ป่วยที่ล้มบูรณ์แบบบนเตียงของนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วยพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติ จำนวน 11 ข้อรายการ (2) แบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน เรื่อง การสวดยา เข้ากล้ำมเนื้อ เป็นแบบสังเกตุการแสดงพฤติกรรมกรรมการสวดยาเข้ากล้ำมเนื้อของนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วยพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติ จำนวน 8 ข้อรายการ (3) แบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน เรื่อง การทำแผล เป็นแบบสังเกตุการแสดงพฤติกรรมกรรมการทำแผลของนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วยพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติ จำนวน 7 ข้อรายการ (4) แบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน เรื่อง การให้ออกซิเจน เป็นแบบสังเกตุการแสดงพฤติกรรมกรรมการให้ออกซิเจนของนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วยพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติ จำนวน 5 ข้อรายการ (5) แบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน เรื่อง การวัดสัญญาณชีพ เป็นแบบสังเกตุการแสดงพฤติกรรมกรรมการวัดสัญญาณชีพของนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วยพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติ จำนวน 8 ข้อรายการ (6) แบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน เรื่อง การให้ยาทางปาก เป็นแบบสังเกตุการแสดงพฤติกรรมกรรมการให้ยาทางปากของนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วยพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติ จำนวน 8 ข้อรายการ (7) แบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน เรื่อง การใส่ถุงมือปราศจากเชื้อ เป็นแบบสังเกตุการแสดงพฤติกรรมกรรมการใส่ถุงมือปราศจากเชื้อของนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วยพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติจำนวน 3 ข้อรายการ

วิธีดำเนินการสร้างแบบวัด ผู้วิจัยศึกษาเนื้อหาการพยาบาลพื้นฐาน วัดถูประสงค์ และลักษณะวิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล เพื่อกำหนดพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติในแต่ละแบบวัด ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมมาตรฐานการพยาบาล ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ผู้เขียนตำราการพยาบาลพื้นฐาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลภาคปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติกับวัดถูประสงค์และเนื้อหา และให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาการพยาบาลพื้นฐาน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการสอนและนิเทศการปฏิบัติงานของนักศึกษานอหผู้ป่วยในวิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาลในสถาบันต่าง ๆ จำนวน 5 คน กำหนดน้ำหนักคะแนนรายข้อน้ำหนักคะแนนแต่ละแบบวัด และเกณฑ์การให้ระดับคะแนน และให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญเดิม จำนวน 4 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญใหม่ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ

ในการวัดและประเมินผลการศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการสอนและนิเทศการปฏิบัติงานของ นักศึกษามหาวิทยาลัยในวิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาลในสถาบันต่าง ๆ ที่มีประสบการณ์ อย่างน้อย 5 ปี ตรวจสอบความเหมาะสมของน้ำหนักคะแนนรายข้อ น้ำหนักคะแนนแต่ละแบบวัด และเกณฑ์การให้ระดับคะแนน แล้วคัดเลือกข้อรายการพฤติกรรมที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบวัดที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ 2 ครั้ง พร้อมทั้ง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำมาทดลองใช้ครั้งที่ 3 กับกลุ่มตัวอย่าง โดยนำแบบวัดทั้ง 7 ฉบับ ไปสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาลมหาวิทาลัยเป็นรายบุคคล โดยที่ นักศึกษาปฏิบัติกับผู้ป่วยจริง การประเมินใช้ผู้ประเมิน 2 คน คือ อาจารย์นิเทศที่ประจำหอผู้ป่วย กับ ผู้วิจัย นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ค่าความตรงตามสภาพ และความเที่ยง ระหว่างผู้ประเมิน 2 คน แล้วจัดทำคู่มือการใช้แบบวัด และประเมินแบบวัดทักษะการปฏิบัติการ พยาบาลพื้นฐานและคู่มือการใช้แบบวัด โดยให้ผู้ประเมินจากวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบัน ก้าวส่งคนด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 32 คน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการทดลองใช้แบบวัดหรือโดยการอ่าน ในกรณีที่ไม่มียังมีนักศึกษาพยาบาลชั้นฝึกปฏิบัติงานบน หอผู้ป่วยในวิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล แล้วตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้แบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน สำหรับนักศึกษา พยาบาล จำนวน 7 ฉบับ ซึ่งมีคุณภาพที่เชื่อถือได้ ดังนี้

1. แบบวัดทั้ง 7 ฉบับ มีความตรงตามเนื้อหา โดยผ่านการตรวจสอบความสอดคล้อง ระหว่างเนื้อหากับวัตถุประสงค์และพฤติกรรมการปฏิบัติ ความเหมาะสมของน้ำหนักคะแนนรายข้อ น้ำหนักคะแนนแต่ละแบบวัด และ เกณฑ์การให้ระดับคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ รวม 14 ท่าน

2. แบบวัดทั้ง 7 ฉบับ มีความตรงตามสภาพ โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างคะแนนที่ได้จากแบบวัด กับ คะแนนการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษา ที่ได้จากการประเมินของอาจารย์นิเทศที่ใช้แบบประเมินภาคปฏิบัติของวิทยาลัย มีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่าง 0.50 ถึง 0.78

3. แบบวัดทั้ง 7 ฉบับ มีความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน 2 คน โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างคะแนนที่ได้จากผู้ประเมิน 2 คน คือ ผู้วิจัยกับอาจารย์นักศึกษามีค่าระหว่าง 0.72 ถึง 0.92

นอกจากได้แบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานที่มีคุณภาพในด้านความตรงและความเที่ยงแล้ว ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินเกี่ยวกับแบบวัดและคู่มือการใช้แบบวัดจากผู้ประเมิน จากวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข จำนวน 32 ท่าน พบว่า ผลการประเมินแบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานทุกฉบับ อยู่ในระดับดี คือ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.85 - 3.12 และผลการประเมินคู่มือการใช้แบบวัดอยู่ในระดับดี คือ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.92 ถึง 3.15

การอภิปรายผล

1. คุณภาพของแบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน

1.1 ความตรง (Validity) ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐานการศึกษาพยาบาล ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ผู้เขียนตำราการพยาบาลพื้นฐาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลภาคปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป และให้ผู้เชี่ยวชาญเดิม 5 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญใหม่ 4 ท่าน รวม 9 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญในการวัดและประเมินผลการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสอนและนิเทศการปฏิบัติงานของนักศึกษาบนหอผู้ป่วยในวิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาลในสถาบันต่าง ๆ ที่มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี ตรวจสอบความเหมาะสมของน้ำหนักคะแนนรายข้อ น้ำหนักคะแนนแต่ละแบบวัดและ เกณฑ์การให้ระดับคะแนน โดยคัดเลือกข้อพฤติกรรมที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531) ซึ่งแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกพฤติกรรมการปฏิบัติระหว่าง 0.67 - 1.00

จากขั้นตอนการพัฒนาแบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานนี้ ถือได้ว่าแบบวัดทั้ง 7 ฉบับ มีความตรงตามเนื้อหา เนื่องจากผู้วิจัยได้พยายามสร้างตามกรอบแนวคิดอย่างรัดกุม และให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องและคัดเลือกข้อรายการพฤติกรรมหน้าหนักคะแนนรายข้อ และเกณฑ์การให้ระดับคะแนน พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอนี้จากผู้เชี่ยวชาญอย่างละเอียด ซึ่งสอดคล้องกับอุทุมพร จามรมาน (2532) ซึ่งได้เสนอวิธีการหาความตรงเชิงเนื้อหาในการสร้างและพัฒนา เครื่องมือวัดคุณลักษณะผู้เรียนว่า ควรให้ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านนั้น ๆ พิจารณาความสอดคล้อง

สำหรับความตรงตามสภาพของแบบวัด โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากแบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กับคะแนนการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษา ที่ได้จากการประเมินของอาจารย์นิเทศก์ที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษาตลอดเวลา โดยใช้แบบประเมินภาคปฏิบัติของวิทยาลัย ได้ค่าระหว่าง 0.50 ถึง 0.78 ซึ่งเป็นค่าที่อยู่ในระดับปานกลาง ถึง สูง โดยแบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน เรื่องการใส่ถุงมือปราศจากเชื้อ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .50 ซึ่งน้อยกว่าแบบวัดอื่น ๆ อาจเนื่องมาจาก การใส่ถุงมือสะอาดปราศจากเชื้อ เป็นทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานง่าย ๆ มีน้ำหนักความสำคัญค่อนข้างน้อย และวัดเพียงทักษะการปฏิบัติเดียว ส่วนแบบประเมินภาคปฏิบัติจะวัดทั้งการปฏิบัติของนักศึกษา โดยรวมทุกทักษะการปฏิบัติและความรู้ความสามารถของนักศึกษา ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้อยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าน้อยกว่าแบบวัดอื่น ๆ

1.2 ความเที่ยง (Reliability) ระหว่างผู้ประเมิน 2 คน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson's Product Moment Correlation ระหว่างคะแนนของแบบวัดที่ได้จากผู้ประเมิน 2 คน คือ ผู้วิจัย กับ อาจารย์นิเทศก์ ซึ่งในการทดลองใช้ครั้งที่ 3 มีค่าความเที่ยงสูงกว่าการทดลองใช้ครั้งที่ 2 เนื่องจากหลังการทดลองใช้ครั้งที่ 2 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงด้านภาษา ข้อบกพร่อง และซักถามทำความเข้าใจกับผู้ประเมิน เพื่อให้เข้าใจตรงกันและแก้ไขข้อสงสัยต่าง ๆ จึงเป็นผลทำให้แบบวัดมีค่าความเที่ยงสูงขึ้น เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ยุภาพร เม่งอำพัน ที่สร้างแบบวัดทักษะภาคปฏิบัติวิชาการพยาบาลพื้นฐาน 2 มีการทดลองใช้ 3 ครั้ง และค่าความเที่ยงมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกครั้ง

ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน 2 คน มีค่าระหว่าง 0.72 ถึง 0.92 ซึ่งถือว่าเป็นค่าความเที่ยงของการประเมินอยู่ในระดับสูง ถึง สูงมาก (เดียน ไชยศร และคณะ, 2523) การที่ผลการประเมินของผู้ประเมินทั้ง 2 คน มีความสัมพันธ์กันสูง แสดงว่า แบบวัดมีความเป็นปรนัยในการตรวจให้คะแนนสูง การให้คะแนนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีเกณฑ์การให้ระดับคะแนนที่ชัดเจน ซึ่งจากผลการทดลองใช้แบบวัด พบว่า มีหลายครั้งที่ผลการประเมิน (ระดับคะแนน) ตรงกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ยุภาพร เม่งอำพัน ที่หาความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน 3 คน โดยวิธีสหสัมพันธ์ภายในชั้น ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.97 ถึง 0.99 สำหรับการวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานนี้ ความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน มีความสำคัญมาก เนื่องจากในการฝึกภาคปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน นักศึกษาจะต้องแบ่งชั้น ฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วยต่าง ๆ ของโรงพยาบาล โดยมีผู้ประเมิน เป็นอาจารย์นิเทศก์ประจำ หอผู้ป่วยนั้น ๆ ซึ่งถ้ามีแบบวัดและเกณฑ์การให้ระดับคะแนนที่ชัดเจนและผลการประเมินเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จะทำให้การประเมินภาคปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. การประเมินแบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน และคู่มือการใช้แบบวัด จากผู้ประเมินของวิทยาลัยพยาบาล จำนวน 32 คน พบว่า ผลการประเมินแบบวัดอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.85 ถึง 3.12 โดยมีความเห็นว่า การที่มีเกณฑ์ง่าย ๆ ประกอบการพิจารณาให้ระดับคะแนนในแบบวัด ทำให้การประเมินง่ายขึ้น เข้าใจได้ตรงกัน โดยเฉพาะ การมีเครื่องหมาย * หน้าข้อที่มีความสำคัญ ทำให้การประเมินสะดวกขึ้น ไม่จำเป็นต้องดูเกณฑ์ การให้ระดับคะแนนที่ละเอียดทุกข้อ นอกจากข้อใดที่ไม่เข้าใจ จึงเปิดดูเกณฑ์การให้คะแนนที่ละเอียดอีกครั้ง และความคิดเห็นต่อเกณฑ์การให้ระดับคะแนน ผู้ประเมินมีความเห็นว่า เกณฑ์การให้คะแนนชัดเจนดีแต่ค่อนข้างละเอียดมาก เหมาะสำหรับการประเมินที่มีสัดส่วนอาจารย์นิเทศก์ : นักศึกษา ประมาณ 1 : 4 แต่สำหรับวิทยาลัยพยาบาลต่าง ๆ มีสัดส่วนอาจารย์นิเทศก์ : นักศึกษา ประมาณ 1 : 15 - 20

ผลการประเมินแบบวัดทุกฉบับในเรื่องภาษาที่ใช้ในแต่ละแบบวัดชัดเจน และเข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี คือ ระหว่าง 2.80 ถึง 2.89 ซึ่งเป็นค่าที่น้อยกว่า ผลการประเมินเรื่องอื่น ๆ ซึ่งผู้ประเมินได้เสนอแนะว่า ภาษาที่ใช้ในเกณฑ์การให้ระดับคะแนน ควรให้กระชับชัดเจนขึ้น บางครั้งใช้คำที่สื่อความหมายไม่ชัดเจน ดังนั้น หลังการประเมินแบบ

วัดและคู่มือการใช้แบบวัดแล้ว ผู้วิจัยได้ปรับการใช้ภาษา และสำนวนคำในแบบวัดและคู่มืออีกครั้ง ตามข้อเสนอแนะของผู้ประเมิน

ส่วนการประเมินคู่มือการใช้แบบวัด ผู้ประเมินมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.92 ถึง 3.15 ซึ่งผู้ประเมินส่วนใหญ่เห็นว่า คู่มือการใช้แบบวัดมีค่าชี้แจงในการใช้แบบวัดนำไปปฏิบัติได้ง่าย ส่วนความสะดวกในการใช้คู่มือประกอบการประเมินมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ ซึ่งผู้ประเมินได้เสนอแนะว่า คู่มือที่ส่งไปเย็บ รวมทั้งแบบวัดและคู่มือเป็นเล่มใหญ่เล่มเดียว ทำให้ไม่สะดวกในการนำไปใช้ ดังนั้น หลังการประเมิน ผู้วิจัยจึงได้แบ่งแบบวัดและคู่มือเป็นเล่มเล็ก ๆ ซึ่งคิดว่าน่าจะสะดวกในการใช้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. แบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน สำหรับนักศึกษาพยาบาลสามารถนำไปใช้ประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลในวิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาลต่าง ๆ ที่สังกัดสถาบันพัฒนากำลังคน ด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุขได้ เพราะผู้วิจัยได้สร้างจากการวิเคราะห์หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลค่าสตร์ ระดับต้น ที่ใช้ร่วมกันทั่วประเทศ ซึ่งโดยธรรมชาติของการจัดการเรียนการสอนในแต่ละสถาบันมีลักษณะคล้ายคลึงกัน
2. แบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน สำหรับนักศึกษาพยาบาล สามารถนำไปใช้กับหลักสูตรอื่น ๆ ได้ เช่น หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลค่าสตร์ หลักสูตรการพยาบาลผดุงครรภ์ (เฉพาะกาล)
3. ในการนำแบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานไปใช้ ผู้ใช้ควรจะศึกษารายละเอียดในการใช้ตามคู่มือการใช้ให้เข้าใจและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อจะได้ผลการประเมินที่ถูกต้อง
4. การกำหนดน้ำหนักคะแนนของแต่ละแบบวัด สามารถเปลี่ยนแปลง หรืออาจเพิ่มทักษะอื่น ๆ ในการพยาบาลพื้นฐานก็ได้ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของภาควิชา และหลักสูตรว่าต้องการเน้นความสำคัญของเรื่องใดมาก

5. การประเมินควรกระทำในขณะที่นักศึกษากำลังปฏิบัติงาน ไม่ควรให้คะแนน หลังการปฏิบัติงานไปแล้ว เพราะอาจทำให้การประเมินเกิดความคลาดเคลื่อนได้ เนื่องจากการหลงลืม

6. เครื่องหมาย * จะช่วยให้การประเมินง่ายขึ้น โดยที่จะสังเกตว่า ข้อที่มี * ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่มีความสำคัญ ดังนั้นถ้านักศึกษาปฏิบัติบกพร่องเฉพาะในข้อที่มี * จะถูกตัด 2 คะแนน คือ ได้ระดับคะแนน 1 ถ้าปฏิบัติบกพร่องเฉพาะในข้อที่ไม่มี * จะถูกตัด 1 คะแนน คือได้ระดับคะแนน 2 ถ้าปฏิบัติบกพร่องทั้ง 2 ข้อ จะได้ระดับคะแนน 0

7. เกณฑ์ในการประเมิน ถ้าผู้ใช้แบบวัดสามารถทำได้จะช่วยให้การประเมินง่ายขึ้น ซึ่งในการใช้แบบวัดครั้งแรกจะค่อนข้างยาก เมื่อได้มีการฝึกฝนหลาย ๆ ครั้ง การใช้เกณฑ์การประเมินยาวนานยิ่งขึ้น จะทำให้การประเมินพฤติกรรมง่ายขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. ควรมีการสร้างแบบวัดภาคปฏิบัติที่มีการประเมินด้านจิตพิสัย ซึ่งเป็นคุณสมบัติด้านหนึ่ง ซึ่งนักศึกษาพยาบาลควรมีในการฝึกภาคปฏิบัติควบคู่ไปด้วย
2. ควรมีการสร้างแบบวัดภาคปฏิบัติในวิชาอื่น ๆ เช่น ศัลยศาสตร์ ฯลฯ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพใช้วัดทักษะการปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล
3. ควรมีการสร้างแบบวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน เรื่อง การสวนปัสสาวะ และการให้อาหารทางสายยาง เพื่อให้ครอบคลุมการวัดทักษะการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์